

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DOHODEK IZ DEJAVNOSTI

Brošura o dohodku iz dejavnosti

Podrobnejši opis

1. izdaja, FEBRUAR 2015

KAZALO

1.0 Uvod	3
2.0 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov	3
3.0 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov	5

1.0 Uvod

Za dohodek iz dejavnosti štejemo dohodek, dosežen z opravljanjem vsake podjetniške, kmetijske, gozdarske, poklicne ali druge neodvisne samostojne dejavnosti. Bistvena elementa, na katerih temelji opredelitev dohodka iz dejavnosti sta, da se dejavnost opravlja trajno (o opravljanju dejavnosti ne moremo govoriti, če gre za enkratno ali občasno posel) in neodvisno oziroma samostojno (zavezanci opravljajo dejavnost za svoj račun, v svojo korist, na svojo odgovornost ter za obveznosti iz naslova opravljanje dejavnosti jamčijo z vsem svojim premoženjem).

Zavezanci za dohodek iz dejavnosti so vsi zasebniki. Sem sodijo poleg podjetnikov, ki jih opredeljuje [Zakon o gospodarskih družbah \(ZGD-1\)](#), tudi druge fizične osebe, ki priglasijo opravljanje dejavnosti na podlagi drugih predpisov (npr. notarji, odvetniki, novinarji).

Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti se ugotavlja na enega izmed naslednjih načinov:

- z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, ali
- z upoštevanjem normiranih odhodkov.

2.0 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, je davčna osnova dobiček, ki se ugotovi tako, da se od prihodkov, ustvarjenih v koledarskem letu, odštejejo odhodki. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporablja poleg [Zakona o dohodnini \(ZDoh-2\)](#) tudi [Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb \(ZDDPO-2\)](#). Po določilih tega zakona se pri ugotavljanju dobička priznavajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida v skladu s predpisi oziroma računovodskimi standardi.

Zavezanci morajo davčnemu organu najkasneje do 31. marca tekočega leta predložiti obrazec davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v katerega vpišejo prihodke in odhodke, ki so jih dosegli v preteklem letu. V davčnem obračunu lahko zavezanci uveljavljajo tudi davčne olajšave, ki jih določa [Zakon o dohodnini \(ZDoh-2\)](#), in sicer:

- olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj,
- olajšavo za investiranje,
- olajšavo za zaposlovanje,
- olajšavo za zaposlovanje invalidov,
- olajšavo za zavezanca invalida,
- olajšavo za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju,
- olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- olajšavo za donacije.

Od ugotovljene davčne osnove, tj. dobička, morajo zavezanci plačati akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Pri izračunu akontacije dohodnine se upoštevajo stopnje dohodnine iz davčne lestvice (16 odstotkov, 27 odstotkov, 41 odstotkov oziroma 50 odstotkov), zavezanci pa lahko upoštevajo tudi splošno olajšavo, dodatno splošno olajšavo in posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane. Te olajšave lahko upoštevajo pod pogojem, da jim za posamezno davčno leto te olajšave niso bile upoštevane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, ali je bilo na ta način upoštevanih manj kot 5/12 teh olajšav. Poleg omenjenih olajšav lahko zavezanci upoštevajo tudi olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega

zavarovanja, ki jih zavezanci plačujejo zase v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja, če so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani kot samozaposlene osebe.

Na podlagi zadnjega davčnega obračuna se določi tudi predhodna akontacija dohodnine, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

- v mesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije presega 400 evrov) ali
- v trimesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije ne presega 400 evrov).

Obroki predhodne akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo (tj. na zadnji dan v mesecu oziroma na zadnji dan v trimesečju), in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

Zavezanci, ki začnejo z opravljanjem dejavnosti, predhodno akontacijo izračunajo sami v znesku glede na višino predvidene davčne osnove davčnega leta, za katero se plačuje predhodna akontacija. Obrazložen izračun predvidene davčne osnove, višino predhodne akontacije ter obrokov predložijo davčnemu organu v osmih dneh od vpisa v primarni register oziroma od vpisa v uradno evidenco organa.

3.0 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov pomeni poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove, saj zavezancem ni treba voditi evidenc o odhodkih oziroma stroških, ki jih imajo pri poslovanju.

Zavezanci, ki že opravljajo dejavnost lahko ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, če takšen način ugotavljanja davčne osnove priglasijo davčnemu organu in če njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 eurov, ali če v davčnem letu pred tem davčnim letom, njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ne presegajo 100.000 eurov in je bila pri njih v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zavarovana vsaj ena oseba za polni delovni čas, neprekinjeno najmanj pet mesecev. Ne glede na navedeno lahko zavezanci iz drugega odstavka 47. člena [Zakon o dohodnini \(ZDoh-2\)](#) ugotavljajo davčno osnovo naslednjega davčnega leta z upoštevanjem normiranih odhodkov, če takšen način ugotavljanja davčne osnove priglasijo davčnemu organu in njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 100.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodinjstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov zavezanci lahko priglasijo v okviru davčnega obračuna dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki ga morajo davčnemu organu predložiti najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Sestavni del njihove priglasitve, ki se opravi na obračunu in z oddajo posebne Priloge 15 je tudi izjava, da za davčno leto uveljavljajo ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, in izjava o izpolnjevanju pogojev določenih v [Zakonu o dohodnini \(ZDoh-2\)](#). Če zavezanci opravijo priglasitev po roku, jo davčni organ s sklepom zavrže.

Zavezanci, ki na novo začnejo z opravljanjem dejavnosti, opravijo priglasitev ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov za prvo davčno leto opravljanja dejavnosti hkrati ob predložitvi prijave za vpis v davčni register v osmih dneh od vpisa v primarni register oziroma od vpisa v uradno evidenco organa. Sestavni del priglasitve je izjava, da za davčno leto, v katerem so začeli na novo opravljati dejavnost, uveljavljajo ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov ter izjava o izpolnjevanju pogojev določenih v [Zakonu o dohodnini \(ZDoh-2\)](#). Pri teh zavezancih, ki so na novo začeli opravljati dejavnost, se prihodkovni pogoj ne ugotavlja oziroma se ugotavlja na podlagi osmega odstavka 48. člena [Zakon o dohodnini \(ZDoh-2\)](#). Če zavezanci opravijo priglasitev po roku, jo davčni organ s sklepom zavrže.

Zavezanci ugotovijo davčno osnovo na način, da od ustvarjenih prihodkov odštejejo normirane odhode v višini 80% prihodkov. Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke ob njihovem nastanku (tj. fakturirana realizacija). Dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20% davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek. Zavezanci pri izračunu dohodnine ne morejo uveljavljati davčnih olajšav (npr. olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje, olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj, olajšave za donacije itd.).

Zavezanci ugotovijo dohodnino od dohodka iz dejavnosti v davčnem obračunu, ki ga morajo davčnemu organu predložiti najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

Na podlagi davčnega obračuna se določi tudi akontacija, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

- v mesečnih obrokih (če znesek akontacije presega 400 evrov) ali
- v trimesečnih obrokih (če znesek akontacije ne presega 400 evrov).

Obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti. Če je znesek obračunane dohodnine na letni ravni večji od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, zavezanci doplačajo razliko dohodnine. Če je znesek obračunane dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, se zavezancem dohodnina vrne.

Šteje se, da so davčni zavezanci priglasili ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov in se odločili za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, če do 31. marca leta, za katero ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, oziroma do poteka roka za predložitev davčnega obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ne obvestijo davčnega organa o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Govorimo torej o avtomatičnem podaljšanju.

Obvestilo o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki ga zavezanci predložijo po roku, ki ga določa [Zakon o davčnem postopku \(ZDavP-2\)](#), davčni organ s sklepom zavrže.

Zavezanci, ki dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjujejo pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, določenih v [Zakonu o dohodnini \(ZDoh-2\)](#), so dolžni v davčnem letu, ki sledi dvema zaporednima predhodnima davčnima letoma, ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ter voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki so jih dolžni voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.